

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Quæst. 178. Quid notandum sit in genere circa satisfactiones in hac vita pro peccatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

XVIII. Cùm confessio præscribitur, nisi in Bulla exprimatur, venialium, probabilius est, non requiri ut conditionem, sine qua non, sed ut dispositionem ad statum gratiæ, Bon. l.c. ²²

XIX. Nemo consequitur plenariam Indulgentiam peccatorum omnium, nisi omni culpâ, etiam veniali, liber sit, quando ultimum opus explet: Unde consultum est, ut Communio sit ultimum. v. Laym. ²²

ADDENDA.

Quest. 178. Quid notandum sit in genere circa 1302.
Satisfactiones in hac vita pro peccatis. R. seqq.
 §. 1. Certum est, quod præscindendo à Sacramentis & Indulgentiis, quas dat Ecclesia, possit homo ex opere operantis saltem aliqua ex parte satisfacere in hac vita pro pœna temporali debita peccatis suis remissis, nam ita docet Trid. sess. 14. De Pœnit. c. 8. & 9. item can. 12. & 14. Suntque opera nostra non tantum conditio, ad cuius præsentiam nobis applicentur merita Christi, sed vera causa meritoria, possuntque esse de condigno satisfactio pro pœna illa: hinc damnatae sunt hæ Propositiones Bajanæ: 59. Quando per eleemosynas aliaque pœnitentiæ opera Deo satisfacimus pro pœnis temporalibus, non dignum pretium Deo pro peccatis nostris offerimus, sicut quidam errantes autem (nam alioqui essemus saltem aliqua ex parte redemptores) sed aliquid facimus, cuius intuitu Christi satisfactio nobis applicatur & communicatur. 77. Satisfactiones laboriosæ justificatorum non valent expiare de condigno pœnam temporalem restantem post culpam condonatam.

1303. §. 2. Per satisfactionem pro pœna hic intelligitur compensatio aliqua honoris & auctoritatis Dei per peccatum læse, quando nempe in hac vita vel toleratur pœna debita Deo in vindictam peccati, vel loco pœnæ aliqui subeundæ in vindictam, aliquid redditur Deo: & siquidem sit redditio boni in æstimatione moralis æquivalentis, dicitur satisfactio condigna: E contraria est congrua tantum, si non habeat omnimodam proportionem, attamen ex quadam convenientia censeatur esse admittenda à Deo offenso.
1304. §. 3. Opus in quantum satisfactorium debet esse pœnale, quia æquitas exigit, ut culpa, quæ fuit appetitus boni delectabilis indebiti, compensetur per subtractionem boni delectabilis, ergo per pœnam: ita S. Th. S. Bonav. aliisque communiter cum *Suar.* tom. 4. in 3. p. d. 37. l. 6. contra *Victor.* *Sot.* & alios.
1305. §. 4. Sicuti vis meritoria præcipue respondet libertati, honestati & intensioni operis, ita vis satisfactoria pœnositati, hinc tenet communis sententia cum *Suar.* l. 5. n. 3. quamvis actus externus non augeat vim meritoriam actus interni, attamen augere vim satisfactoriam, quia haec consistit in pœna voluntariè assumpta, sed in actu externo est distincta pœna voluntariè assumpta, ergo.
1306. §. 5. Omne opus meritorium etiam est satisfactorium, quia est actus virtutis, quæ difficilis est, & procedit à voluntate sustinendi difficultatem & pœnam illam propter Deum, *Suar.* l. 6. n. 8. Et ideo actus virtutum Theologicarum sunt multum satisfactorii, quia sunt in se meliores & difficiliores, ac maximè actus charitatis

tatis, qui quasi virtute continet aliarum virtutum laborem, *Suar. n. 9.*

§. 6. Ad satisfaciendum requiritur ex parte **1307**
operatoris, imprimis status viæ : deinde status
gratiae: hinc S. Th. Sot. Fagund. *Suar. s. 2. n. 3.*
Rayn. in Heter. tom. 15. p. 2. f. 3. pu. 2. & 9. q.
probabilius docent contra *Scot. Maj. Gabr. Rubion.* & alios, hominem in mortali constitutum
non posse satisfacere nequidem de congruo
pro reatu alicujus peccati sui vel alieni quoad
culpam remissi, nam *Trid. sess. 14. De poen. c. 8.*
viam satisfaciendi per opera propria fundat in
unione cum Christo, *in quo, inquit, vivimus, in*
quo meremur, in quo satisfacimus, ergo sicuti non
meremur, nisi in gratia uniti Christo, ita nec sa-
tisfacimus. Potest tamen peccator aliquid im-
petrare de congruo, quia pro impetratio,
quæ non fundatur in dignitate orantis, habe-
mus benignam promissionem Dei, non item
pro satisfactione: hinc dicendum est opera in
mortali facta postea non reviviscere ad satisfa-
ctionem, cum ab initio fuerint mortua: Exce-
pto opere injuncto pro satisfactione sacramen-
tali, secundum dicta n. 1244.

§. 7. Ad satisfactionem condignam ex par- **1308**
te operis requiritur, ut sit voluntarium, libe-
rum, moraliter bonum, positum ex aliqua
saltem intentione satisfaciendi, poenorum seu
afflictivum, item supernaturale, *Suar. s. 3.* Non
obest autem, quod opus tale sit præceptum,
quia præceptum non impedit libertatem, bo-
nitatem aut penalitatem, *Suar. s. 4.* Imò *Trid.*
s. 14. De poen. c. 9. docet etiam flagellis à
Deo inflictis, si patienter tolerentur, satisfieri,
non tantum ratione liberæ acceptationis in-

758

Lib. VI. Pars II.

ternæ, sed etiam ratione externæ passionis ad-
junctæ, quam acceptando facit sibi volunta-
riam, ut pluribus explicat *Suar.* l. 7. idem dicens
de malis & aduersis quibuscumque aliunde ad-
venientibus.

1309 §. 8. Ad satisfactionem nostram ex parte Dei
requiritur promissio de acceptando opere in fi-
nem satisfactionis, nam poenæ hujus vitæ non
sunt æquales vel proportionatae poenis Purga-
torii, quas meriti sumus; & omnia opera nostra
poterant à Deo ex aliis titulis exigi, *Suar.* l. 8.

1310 §. 9. *Caj. Dur. Nav. Præpos. Côn.* putant ali-
quem posse sibi vel etiam animabus impetrare
remissionem poenæ præcisè orando, & præ-
scindendo à satisfactione vel solutione pro poe-
na debita, sicuti homo ab homine potest tan-
tum deprecando obtinere remissionem poenæ
sibi vel alteri debitæ: Et ita etiam non videtur
dubitandum, quin Beati, qui satisfactiones non
ponunt, possint pro nobis vel pro animabus
impetrare remissionem poenæ. Oppositum te-
nent *Gabr. Suar.* & alii cum *Rayn.* pu. 8. q. 3. tum
quia est secundum justitiæ divinæ leges, ut
omne delictum puniatur, tum etiam quia non
esset pro honore satisfactionum Christi, si Deus
illis non respectis gratuitò remitteret homini-
bus poenas: hinc videtur dicendum, quod quan-
docunque Deus propter orationem aliquam
remittit alicui poenas, semper respiciat Christi
satisfactiones, per quas censeatur præstata solu-
tio pro tali poena.

1311 §. 10. Non est obligatio, saltem gravis, in
hac vita delendi poenas suis peccatis debitas,
nam secundum dicta l. 2. n. 179. & dicenda hic
num. 1336. opera satisfactoria laudabiliter
transcri-

transcribo Defunctis, & reus non tenetur sibi
pœnas infligere sed tantum pati sibi decretas à
Judice, *Suar. d. 15. f. 7.* *Arr. d. 18. f. 5.* & alii
contra Palud. & Canum. *Dixi,* saltem gravis, nam
planè omnes satisfactiones suas transcribere al-
teri sine spe imminuendi pœnas sui Purgatorii
videtur esse contra ordinem charitatis, quâ te-
neor me saltem non postponere proximo, sed
æquè desiderare accelerationem meæ beatitudi-
nis quam illius: unde videtur esse defectus cha-
ritatis erga seipsum, imò & erga Deum, si quis
hic ita negligat omnes satisfactiones, & velit in
Purgatorio sustinere pœnas gravissimas ac lon-
gè diuturniores, seque per hoc retardare à vi-
sione, amore & laude Dei in cœlo, sic enim non
videtur satis æstimare æterna & incomprehen-
sibilia Dei bona. Notatque etiam *Rayn. p. 1. f.*
1. pu. 5. à n. 16. satisfactiones in hac vita discre-
tè quidem esse assumendas, attamen non negli-
gendas, etiam ideo, quia opus satisfactorium
longè plus prodest, si fiat me vivo quam si me
mortuo, nam si vivus & in gratia constitutus
procurem fieri, fructus satisfactorius conjun-
gitur cum merito, quo etiam impetrare possum
pœnæ remissionem: & hic valet istud:

*Dat tua, cum tua sunt; post mortem tunc tua non
sunt.*

Gerjon. Gabr. Rayn. p. 1. f. 3. pu. 3. à n. 35. Hinc ali-
qui, quos refert num. 37. putârunt Missam unam
procuratam à vivo plus prodesse quam centum
celebrandas post mortem: denarium jam plus,
quam tum mille ducatos: unam lachrymam jam
plus, quam tum decem annos in Purgatorio &c.

*Q. 179. Quid notandum sit circa remissionem
pœnarum in altera vita sive in Purgatorio.* *R. Hoc* ¹³¹²